

TRANSZILVÁNIA

HONISMERTETŐ FOLYÓIRAT

Csikszentkirályi BORS MIHÁLY

Csikszentkirályi Bors Mihály, egyesületünk szeretett elnöke, 1937. január 8-án elhunyt.

Egyesületünk a következő szövegű szomorújelentést adta ki:

A TRANSZILVÁNIAI KÁRPÁT EGYESÜLET elnöksége őszinte fájdalommal jelenti, hogy

CSIKSZENTKIRÁLYI BORS MIHÁLY

unitárius egyháztanácsos, a Turda-Arieși Unitárius Egyházkör felügyelő-gondnoka, községi tanácsos, a Kárpát Egyesület elnöke

folyó hó 8-án, életének 50-ik évében, Sânduleșten, ősi udvarházában, megdöbbenő váratlansággal elhunyt.

Egyesületünk az elhunyt személyében szeretett és becsült elnökét veszítette el, aki önzetlen áldozatkészséggel és hűségével támogatta azt a kulturális munkát, amelyet a Kárpát Egyesület végez. A természet szépsége, rendje iránti szeretet töltötte be a lelkét s az volt élete elérhetetlen vágya, hogy a természet harmoniájában találja meg békeességét. Amit ebben a világban el nem érhetett, bizonyára megtalálja az örökkévalóság napfényes magaslatain.

Emléke áldott miközöttünk!

* * *

Emlékének folyóiratunk következő számában fogunk áldozni.

Újévi gondolatok.

Ismét eltelt egy esztendő.

Ilyenkor újév elején a természetjáró boldogan tekint vissza az elmúlt esztendőre, mert az tele van sok szép kirándulás szebbnél-szebb, örökéletű emlékével; a Természetben Isten templomában töltött felejt-hetetlen órák-napok soha nem halványuló, sőt idő múlásával egyre erősödő emlékével.

A természetjáró érzi leginkább nagy igazságát *dr. ikafalvi Dienes Jenő* gyönyörű gondolatának: „*Emlék nélkül üres az élet*“... A természetjáró élete nem üres, senkinek sincs gazdagabb élete mint neki: emléket-emlékre halmoz, de egyik sem homályosítja el a másikat.

S amint átéli lélekben az elmúlt év gyönyörű emlékeit, bejárja lelkileg azokat a helyeket, ahol az elmúlt évben sokszor is megfordult és mindig újat látott, mindig boldogabb volt — lelkében felidéződik *dr. Jankovics Marcell* szép mondása — amit ott künn a természetben is mindig érzett: „*A léleknek alig van szebb és kedvesebb öröme, mint a viszontlátás*“.

Viszontlátja lelki szemeivel a gyönyörű tájakat, lelkében magához öleli mindazokat a testvéreket, akikkel együtt gyönyörködött a Teremtő mindenhatóságában és érzi — érezte ott a természetben is — boldogult nagy természetjárónkkal *dr. Hermann Antallal*, hogy: „*A lelkeket semmi sem hozhatja könnyebben közelebb egymáshoz, mint a természet szépségeiben való együttes gyönyörködés*“.

Bár végre teljesen testet öltene ez a szép gondolat, hogy a természet szeretetében egyesülve együtt járhassuk azokat az utakat a természetben, amelyeket nekünk — egyformán mindnyájunknak, — a Teremtő alkotott.

A Természetben, a menedékházban, az egyesületben *lássunk be egymás lelkébe, szeressük egymást, legyünk igazán testvérek*, érezzük *Reményik Sándor* lelkével:

„*Testvér, testvérem — ez a legszebb szó a világon!*“
Legyünk mi természetjárók igazán testvérek!

Úgy legyen!

Dr. Tulogy János.

TURISTAJELVÉNYEK

Az E. K. E.-nek gyopárdiszes cimos jelvényei, hasonló kerékpár zászlócskák és arcképes CFR turistaigazolványok a tagok részére hivatalos időben az irodában kaphatók. Kirándulások alkalmával az egyesületi jelvények viselését kérjük.

A Munte Mic-ről a Retezátra.

Meredek ösvényen kapaszkodunk felfelé másnap a Gugu oldalán és természetesen találjuk, hogy gyönyörű erdőségen vezet útunk, órákon keresztül. Lépten-nyomon források vize buzog elő.

Egyszínta közelében pihentünk meg 1700 m. magasságban. Azután erős emelkedéssel, a Gugu-ról a Bran felé haladó gerincre jutunk fel 1940 m.-nyire. A télről itt maradt hófoltok szegélyén virág tarkálík, nem várva meg a hó teljes elolvadását, sok apró virág a hóból bujik elő. Sietniök kell a fejlődéssel, mert itt rövid kéthónapos nyárra van korlátozva, ez alatt csirázik, levelet hajt, virágzik és természet hoz és még raktárra is gyűjt táplálékot, a gumóba vagy hagymába, a jövő évi utód életének biztosítására. A havasi napsugár erősebb kémiai hatóereje teszi lehetővé ezt a gyorsabb ütemű fejlődést.

A gerincnek túlsó, Lapușnic Mic felé néző meredek oldalán keressük az út folytatását Gura Api felé. Keskeny, elmosódó nyomon haladunk előre a meredek lejtő oldalán; időnként kezeink segítségét is igénybe vesszük. A két ló nyugodt biztonsággal lépdel előttem, óvatosan kitappintva a támasztékul szolgáló, tenyérvnyi fűcsomók biztonságát. Serencsésen átvergődünk egy órai nehéz küzködés után a nehéz részen, hálát adva Istennek, hogy eső, vagy küd nem ért utól itt bennünket, mert akkor nem úsztuk volna meg ilyen simán. A Bran oldala lankásabbá lesz, a törpefenyők között fejszével vágunk utat a lovak részére, leereszkedünk egy kiszögelő hegyhátra és innen már járható jó úton érünk le fenyvesek és bükkösök árnyékában, a Râul Mare folyóhoz, amely itt határvonalat jelent a Banat és Transzilvánia között — a túlsó oldalon kezdődik a Retezát. Társaságunk tagjai jól bírják az utat. A menetelés tempóját lovaink nyugodt egyenletes menése adja meg. Nincs rá mód, hogy kikökkentsük őket s ez volt az oka annak, hogy a teljes 143 km.-nyi útunkat hegyen-völgyön át nagyobb elfáradások nélkül tettük meg.

Két patak összefolyásából lesz a Râul Mare: a Retezát felől jövő Lapușnic Mare és a BoreSCO hegyekből táplálkozó Lapușnic Mic Gura Api-nál egyesülnek erős sodrású folyóvá. A kies fekvésű völgyben épült munkaházak egyikében turisták is megszállhatnak. A Lapușnic Mic felső folyásában, Gura Apitól 2 órai járásnyira levő 300 m. magasságról lezuhanó vizesésre hívta fel figyelmünket a telep felügyelője. A két órából négy óra is lett, mire a patak mellett ösvény nélkül, embermagas bozóton átvágtuk magunkat és a vizesés közelébe férközhettünk. Az óriás magasságból leömlő, kigyózó, vakítóan fehér vizsugár lenyűgöző látvány.

Turisták!

Sízők!

BAERING sportárú megbízható és jó!

Vásárlásoknál keressük ezt a márkát!

A negyedik napunk pihenőjét Gura Zlatan a retezati üdülőtelepen tartottuk meg, Râul Mare és a Zlata patak találkozásában 800 méter magasságban. Nem győztünk betelni a Gura Apítól Gura Zlata felé kanyargó völgynek folyton változó szépségeivel. A Râul Mare átlátszó, smaragdzöld vize hömpölyög alattunk, évezredes ostromban támadják a hullámok az útjukba álló sziklákat: nekizúdulnak a szirteknek, robbanásszerű zajjal törnek meg és a hófehér habok magasra csapnak a partok szikláin. A jókarban tartott út néha egész a víz közelében vezet, néha fölötte toronymagasságban, aszerint, hogy miként lehet megkerülni az útba eső akadályokat. A fenyőillatu levegőben, a szépségek láttára, minduntalan felhangzott a három órányi út folyamán társaságunkban a csodálkozás felkiáltása. E kiáltásokba néha egy kis ijedelem is vegyült, az úton sütkérező mindgyakrabban mutatkozó vipérák láttára. Lépteink zajára igyekeztek menekülni, támadó szándékot nem mutattak sohasem.

Alulról, a hafeji medencéből, jókarban tartott autó-úton lehet Gura Zlatára feljutni; az utóbbi esztendőben modern üdülő teleppé fejlődött. A Zănoaga tó, az innen legkönnyebben megközelíthető retezat-i tengerszem, 4 órányira van ide. A Zlata völgy bejárata táján kapaszkodunk a Ciocu hegy oldalán, a Radeş stina közelében, a Zănoaga platóra, 2000—2100 m. magasra. Az erdő fái között még láthatjuk egy-egy példányát a kiveszőben levő cirbolya fenyőnek. A fennsíknak kelet felé eső szélén, egy meredek falu szikla-katlan pereméről pillantjuk meg a lábunk alatt 100—150 m.-nyi mélységben csillogó tengerszemet. Leereszkedünk a szerpentineken. A tó partján volt két menház közül az egyiknek hült helyét találtuk csak. Lebontották. A régi kőház omladékeit kiegészítették félig meddig; deszkával befedték. Van benne fekvőhely (priccs) 12—14 ember részére, meg egy lyukas bádög-tűzhely. A tető rései szabad utat engednek a szélnek és az esőcseppeknek. Sem mi azonban, sem pedig az a 6 tagu timişoara-i cserkész csapat akikkel együtt volfunk a menház lakói, nem éreztük a szállásunk kényelmetlenségeit. Évezredek előtti őseink vére, lefokozott igénye, egyszerűsége, természetöröme buzogott fel bennünk. Örültünk az éltető Napnak, mely 8 napon át elborulás nélkül küldte ránk sugarait; a tengerszem friss vizének, amely felüdítette festünket; a tó partja bársonyos tarka virágszőnyegének, amelyet félve tapostunk; örültünk a szakadékot, sziklát, zöldelő hegyhátat, lila ködbe vesző csúcsokat s a felhőtlen kék égboltot egy egységbe foglaló nagyszerű Természetnek, amelynek alkotórészeinek éreztük magukat mi is!

A Zănoaga tótól a Bucura tóhoz a hegygerincen, a Iudele csúcson s a Poarta Bucurin vezet a turisták útja. Ez azonban lóval nem járható. Lovaink gazdájával való rövid tanácskozás után mégis nem a Slavei hátán át 2 órás kerülővel járó utat választottuk, hanem a Zănoaga kat-

Vízmentes, vihar- és szélkabátok valamint minden-
nemű turista- és
sportöltönyök legolcsóbb beszerzési forrása, készen és méret után

RUBIN EUGEN

CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND 29.

lanjában haladtunk, nagyjában egyenes irányban a Bucura felé. A Iudele gerinc meredek fallal ereszkedik le a katlan felől s első pillanatra mérésnek találtuk a lovakkal való felkapaszkodást ezen az oldalon. Megkíséreltük. A terhet levettük róluk, szétszítottuk magunk között. Nemsokára hallható zihálás jelezte, hogy erőnk megfeszítésével, kézzel-lábbal dolgozzuk felfelé magunkat a meredeken. Emberünk kötőféken vezette a lovakat, folyton kutatgatva támpontok után, és nevükön szölongatva, biztatva a két párát, amelyek megtorpantak a szokatlan akadályokon.

Délfelé értünk a Iudele 2340 m. magas hátára s innen elénk tárult közvetlen közlelől a Retezat centruma, egész kirándulásunk legnagyobb-szerű képe. A Peleaga itt mered elöttünk 2511 m. magasra, 2¹/₂ óra alatt elérhetjük a csúcsát. Mögötte a Papuša, délre a Paltina, Stanculeți, Dragșan csúcsok környezik a látóhatárt. Alattunk a glecsertől vájt völgyben a mi hegyeink legnagyobb tengerszeme, a 10 hektár terjedelmű Bucura tó. Egyik oldalán a Peleaga, a másikon a Bucura hegycsúcs nyújtják le lábaikat a tó vizéhez. Egy kissé meghatódva pillantom meg a tó partján azt a ferdén álló kőlapot, amely első kirándulásomon, 15 évvel ezelőtt menedéket adott a zivatar elöl; ma is ez a kőlap az egyedüli turista menhely a tó környékén. Az ő s Természetet látjuk itt, gigantikus vonalaival, amelyet nem zavart meg az ember építésekkel, pusztításokkal.

Érezzük valamennyien a látvány nagyszerűségét és a hatalmas erőnek közelségét, amely formálta e kőszirteket évmilliókon át. Az egymás mögött sorakozó hegláncok végtelenbe vesző látképe egy új világba emel bennünket, a mi megszokott, kis világunkból, a magasságok világába, ahol a teret és időt nem a mi életünk kis mértékeivel, méterrel és órával, hanem a végtelenséget érintő, hatalmasabb mértékekkel mérjük.

A Bucura-völgynek felső végén, a 2209 m. magas Curmatura-nyeregnek oldalán megáll a hó. Botanikával foglalkozó tagjaink ujjongva találnak rá a havon át kivirító kis lila harangokra: a havasi harangrojt a Soldanella virágaira. A közelben egy havasi rózsabokor van most másodvirágzásban.

Átkelvén a Curmaturán, a Pietrile-völgybe ereszkedünk le, nagy ügyel-bajjal vezetve a lovakat a rengeteg kőhalmazon keresztül. A Turing Club itteni menháza leégett a tavaly, az új a Scărișoara-völgy bejáratánál van. Itt van utolsó éjjeli szállásunk.

A Pietrile-völgy patakja mellett, a Turing Club által készített, jó turista úton érünk le Nucșoara faluba, ahonnan Riu de Mare és Clopotiva falvakon át érünk Sarmizegetuza község vasúti állomásához.

Ezen a kiránduláson átéltük azt az ismert igazságot, hogy a turisztáság tartalmassá és jobbá teszi életünket.

Vajda Ernő.

Elismerten leg-

szebb munka csak

Balázs Ernő

modernül berendezett

fotólaboratóriumában készül Cluj, Str. Memorandului 12.

Dúsan felszerelt raktár az összes fotóciókban. Modern fotóműterem. Disztárgyak

Jibou és környéke.

(Folytatás).

Jibou környékén a természetjáró lelkét talán mégis legjobban kielégíti az a kirándulás, melyet az északkelet felől folyó Someş völgyében tehet.

Közvetlen *Jibou* után *Var* községnél 20—25 m. magas homokkőfalban szembetűnik egy barlangszerű bevésésben Jézus Krisztus kőből kivésétt koporsója és a falon felette, ugyancsak kőből kivésve, a keresztre feszített Krisztus, kétfelől a két emberi alakos kereszttel. Megkapó látvány!

Érdekes, hogy *Jibou*n nem tudják biztosan, hogy ki, vagy kik és mikor készítették itt a vallásos léleknek ez érdekes megnyilatkozását, mely búcsújáró hely. Legvalószínűbb, hogy vasútépítő, olasz munkások műve.

Azután megnézve *Surdac* szénbányáit, a Someş balpartján vezető úton gyönyörködik a természetjáró az egyre hatalmasabb méreteket öltő homokkőfalban, mely a völgy síkja fölé majdnem 200 m. magasra emelkedik.

Babenivel szemben, a 202-es fix pontnál a *Dealul Hereiről* lejövő kis patak völgyén besétál, hogy ott — az ilyen alacsony tengerszínfeletti magasságon ritka — hanga növény sűrűségében és két szép, kisebb vízesésben gyönyörködjek.

Tovább megy *Clitua* község felé, mely előtt öltének leghatalmasabb méreteket a homokkő rétegek.

Clitua-n áthaladva, *Cuciulat* községnél csónakkal átkel a Someş tulsó partjára, hogy megnézze a községen átfolyó kis patak gyönyörű, karsztos, mészkő területét.

Erre a nagyon érdekes területre *Seres Miklós* barátom, a *Jibou*i Wesselényi—Teleki uradalom erdőmérnöke hívta fel a figyelmemet, aki *Jibou* környékének legkiválóbb ismerője, szépségeinek rajongója. Először *Teleki Béla gróf* úr szíves jósága folytán tekinthettem meg, aki minket ide autóján elvitt.

Naponta friss húsneműek és hentesáruk a legjobb minőségben kaphatók olcsó árak mellett

Török Árpád

mészáros és hentes üzletében

Cluj

Calea Regele Ferdinand 104.

— Telefon 546. —

Minden-nemű turista-felszerelési cikket a legolcsóbban és legnagyobb választékban vásárolhat

Havranek nél
Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 12.

A község közepén átfolyó kis patak mellett pár perc múlva felhagyott mészkőbánya körülbelül 15 m. magas falához érünk, melynek alján egy hatalmas bővízű és két csoportban több kisebb forrás kínálja kitűnő friss vizét. A mészkőfalban e források régi, magasabb szintben kioldott üregei gyönyörűen látszanak.

Tovább, még pár ház után, a malomárok pallóján átmenve leg-helyesebb a patakmederben menni tovább, hogy a völgy szépségeiben gyönyörködhessünk. A mészkőből előtörő sziklaforrások, kis oldalcser-

Szikla a patakmederben. (Bálint felv.)

mely vízesése után, a falu közepétől alig 15 percre, egy kiszélesedő részletnél, egy meredek hegyoldal 12 m. magas mészkőfala alján 6 m. széles, 5 m. magas barlangnyílás fogad.

Ezt átkutatni jöttünk ide, mert a nép többszáz méter hosszúnak tartotta, amelyikben hatalmas termek is vannak kibányászásra érdemes denevér-guanóval.

A barlang előcsarnoka 12 m. hosszú, elején oldalfülkével, végén 4 m.-re lealacsonyodik és 2 m.-re szűkül. Iránya kelet—nyugati. Végén

URSUS SÖRCSARNOK

A román. kath. püspökség borainak kizárólagos eladója. Kirándulásra borok 11 Leitől feljebb.

CLUJ, PIAȚA UNIRII 19. - TELEFON 611.

Elsőrangú buffet!

Tulajdonos: Egrlicș

megtörrik és 6—3 m. magassággal és átlag 2 m. szélességgel fokozatosan emelkedve 50 m.-nél mély, sziklába vájt, vízmosásos részen át egy tágasabb üregbe jutottunk. Ennek végén egy lapos U alakú barlangágban (szifó) menyezetiég viz volt. Így tovább nem haladhattunk.

Második alkalommal itt járva *Seres Miklós* barátommal, a körülbelül 5 m. hosszú és 1'80 m. mély szifóból magunk és két fogadott ember kimertük a víz jó részét s akkor térdig vízben gázolva behatoltam a barlang belső, ember által még nem járt részébe.

Ez körülbelül 8 m. után kétfelé ágazik és fokozatosan elkeskenyedik úgy, hogy tovább hatolni benne nem tudtam. Itt pár szép cseppkőképződmény van.

A barlangban érdekesek — a rajta úgy látszik nagy esőzések, hóolvadások alkalmával végigzúduló víztömegek által behordott — kavicslerakódásai, késésre kioldott képződményei s az időszakos barlangi pataknak a hegyi patakokra emlékeztető, fiatal, felsőszakasz jellegű, mély bevágódása.

A barlangban mindössze egy denevért láttunk.

A barlangfeletti területen sok, szépen kifejlődött, nagy víznyelő dolinát találtam, melyeknek a barlanggal való összefüggését igazolja az, hogy eldugult nyílásukban ugyanazok a kavicsfajok vannak, mint a barlangban.

A barlang mellett egyesülő két kis, időszakos patak száraz medrében végig haladva, mindjárt a barlangnál, gyönyörű vízvájta töbört, vízesés falat, szép sziklaformákat látunk. Egyik ilyen részletet a mellékelt képen mutatom be *Bálint Gábor* cuciułati postamester úr szivesége folytán. A száraz mederben feljebb is sok szép sziklaalakzatban és szépen kialakult töbörben gyönyörködtünk.

Így ez a barlang és környéke a karszt-tüneményeknek kicsiben való tanulmányozására nagyon alkalmas.

A barlangfeletti *Hirtope* tetejéről pedig gyönyörű kilátást élvezhet a természetjáró a *Someş* völgyére és az északra emelkedő *Cozla* szép vonulatára, annak községekűől tarkított, lankás lejtőjére.

Ennek a területnek meglátogatására, különösen a közeli, zalăui osztályunk tagjainak, de minden természetjárónak figyelmét felhívom. A központ is tervbe vette, hogy tavasszal felkeresi *Jibou*t és annak a fentiekben röviden ismertetett, sok szépséget rejtő környékét, melyet minden irányból ide vezető autóbusz járatokkal is könnyen felkereshetnek kisebb csoportok.

Dr. Tulogy Fănos.

Vásároljon SPORTRUHÁT és TAKARÓT a

GROMEN & HERBERT S. A.

SIBIU és CIŞNĂDIEI posztógyarak **CLUJ**
lerakatától, Calea Regele Ferdinand 13.

Ünnep a bükk-erdei menedékházban.

Egyesületünk központja december hónap 6.-án este avatta fel társasvacsora keretében Cluj melletti bükk-erdei régi menedékházának új, nagy üveges verandáját. Egyesületünk a menedékház egyik szobájában 8 egyszerű fekvőhelyet is készíttetett.

Az avató ünnepségen 50 tagunk vett részt.

Az új menedékház gondnok által felszolgált izletes vacsora alatt több felköszöntő hangzott el.

Elsőnek *Dr. Balogh Ernő* főtítkár magasszárnyalású avató beszéd keretében üdvözölte a megjelenteket és adta át rendeltetésének menedékházunk új helyiségét, a nagy üveges tornácot és 8 ember részére egyszerű fekvőhellyel berendezett szobát. Ismertette az átalakítás, illetve újjáépítés szükségességét és azon reményének adott kifejezést, hogy a következő évek folyamán talán folytatni lehet majd a menedékház teljes átépítését. Beszédének további részén megköszönte az egyesület nevében a jelenlévő *Gernstenbrein Arthur*-nak az átépítéssel kapcsolatos munkálatait, egyben felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy e menedékház mindenkié, aki átérzi annak szükségességét. Minden természetimádó külön-külön magáénak mondhatja, ha ugyanakkor nem feledkezik meg a kötelezettségekről sem, amellyel tartozik az egyesületnek és a menedékháznak. Ezek után kedves figyelmességgel emlékezett meg és köszöntötte a jelenlévő Miklós-okat — lévén Miklós napja — majd azon örömét fejezte ki, amely ilyenkor eltölti, midőn a közért harcolva, látja az eredményt. Reméli, hogy a jövőben még sokszor lesz ilyen örömben része.

E beszéd után rövid idővel *Friedsam Gyula* turista-szakosztályi titkár emelkedett szólásra és rövid beszédében felhívta a tagok figyelmét arra, hogy az elérendő célok érdekében tartsanak mindig össze és álljanak a vezetőség mellé, hogy segítségükre lehessenek.

Végezetül *Bacsoni Géza*, egyesületünk volt közp. titkára fejezte be beszédével az estén elhangzott szónoklatokat. Megköszönte a tagok nevében egyesületünk vezetőségének azt az önfeláldozó munkát, mellyel

Turista barátok!

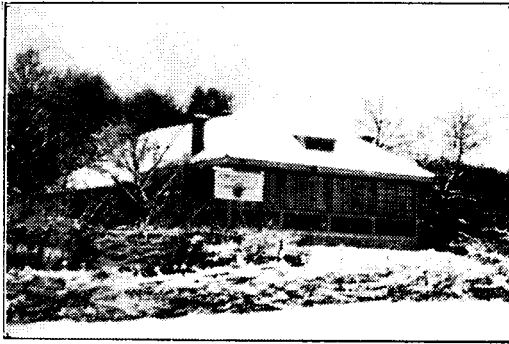
Turista, sí, sport, valamint bármilyen férfi ruhákat jól és olcsón készít

Petkes szabósága

Cluj, Piața Unirii 22. szám.

menedékházunkat kibővítette, biztosította a vezetőséget, hogy a tagok mindig saját otthonuknak fogják tekinteni az új helyiséget, nem feledkezve meg természetesen a kötelezettségekről sem. Beszédének befejezése előtt köszönetet mondott még *Batis Béla* menedékházi gondnoknak, ki fáradságot nem ismerve segédkezett az átalakítási munkálatoknál.

Ezután kisebb-nagyobb társaságok alakultak a helyiségben és igazi testvéri szeretettel közvetlen melegséggel telt az idő, melyben különösen része van *Szilvai Ernő*, *Györi Béla* és *Bibó Zoltán* testvéreinknek. Éjfél

A bükki menház. (Friedsam felv.)

után $\frac{1}{4}$ 2-kor a résztvevők egy része az autóbusszal hazament. A társaság többi része reggel 6 órakor egy szép és feledhetetlen baráti összejövetel után elindultunk hazafelé. A csipősen friss idő, csillagos égboltozat mellett és holdvilágfénytől megvilágított úton jó kedéllyel kísérve haladtunk és mire a város ködös uccáiba beértünk, bizony már a reggeli 7 órát harangozták.

Az avató estély tehát fényesen sikerült, bizonyosságául annak, hogy összetartással és áldozatkészséggel sok szép és nemes elhatározás válhatik valóra, ennek azonban egyik feltétele a mi nagyrahitott egysületünknek megbecsülése.

Friedsam Gyula.

Divatkülönlegességek

kabát-kosztüm és ruhaszövetekben új modern szövések és színek raktárra érkeztek.

Heller & Molnár divatárufőháza
Cluj, Calea Regele Ferdinand 15.

A TURISTASÁG ISKOLÁJA

A magashegység veszélyei.

A mentés.

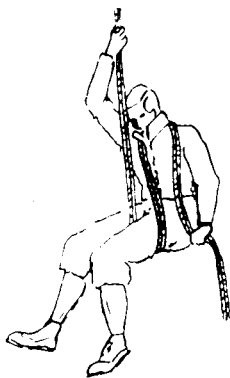
Magashegyi természetjárásnál a legnagyobb veszedelmet a zuhanás jelenti. Ilyen esetben a mentést — melynek különösen télen vannak nagy nehézségei — csak akkor hajthatjuk tökéletesen végre, ha kellő felszerelésünk van hozzá, ami nélkül tehát — esetleges szerencsétlenségekre gondolva — sohasem szabad elindulni.

Lássuk, mit teszünk abban az esetben, ha a szerencsétlenül jártak csak egy segítőtársa van.

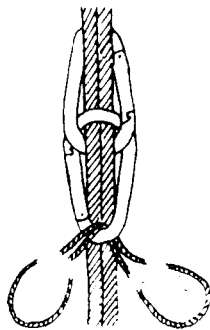
Ha a lezuhant segítségre szorul, törést szenvedett, kötést kell rajta alkalmazunk és a hegymászókötéllal meg kell úgy kössük, — esetleg pokrócokba becsavarjuk — hogy azután felhúzhassuk, le kell ereszkedjünk hozzá.

A hegymászókötélet fenn sziklához, bevert faliszeghez megerősítjük és rajta leereszkedünk.

A merőleges kötelen való sokféle leereszkedési mód közül csak a legismertebbeket és legjobbakat a *Dülfer-ülést* és a *Kessler Hubert* által feltalált *kapocsfék*-et mutatom be képen. Ez utóbbinál, ha a csapógyűrűk alatt a főkötélet megfogjuk, a lesiklás megáll.

A Dülfer-ülés.

A Kessler „kapocsfék”.

A segítség nyújtás után fel kell jönni a kötelen. Erre a legmegfelelőbb módot *Prusik Károly* wieni hegymászó találta fel, a róla elnevezett *Prusik-csomózás*-t. Ennek az a jellemző tulajdonsága van, hogy terheletlenül a főkötelen tovább csúsztatható, de amint megterheljük, azonnal megáll.

Szükséges hozzá a főkötélnél vékonyabb 5–6 mm.-es kötél: a lábhágcsóknak két 2 $\frac{1}{2}$ –3 m.-es darab, a felső hónalj alattinál — esetleg csak csapógyűrűvel alkalmazva egyszerű huroknak a gyorsabb haladásért — egy 1–1 $\frac{1}{2}$ m.-es darab.

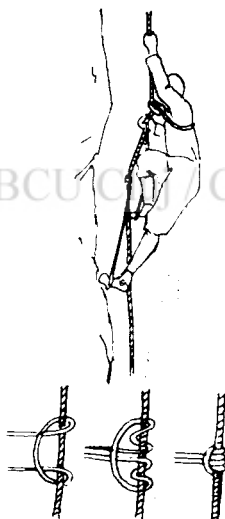
A lábhágsókat váltakozva terhelve könnyen sétálhatunk fel a kötelen, sőt leereszkedésre is használható ez az eljárás.

A szakadékból való mentéshez, feljövételhez — ha a lezuhant nem nagy mélységű havas szakadékba esett és törést nem szenvedett — alkalmazható a mellékelt képen bemutatott eljárás.

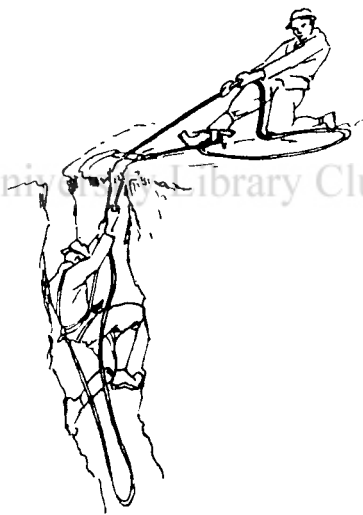
Igénybe lehet venni ilyenkor a *Steigbügel-technik*-et, a *kengyelhágsós eljárást*. A fennlevő a jégcsákányhoz megkötött két kötélvéget váltakozva húzza feljebb, erősíti a jégcsákányhoz, mindig a megterhelés alól felszabadultat.

Lássuk, hogy történik a kihúzás, ha a lezuhant tehetetlen.

A mellkas körül, hónalj alatt megkötött társunkat megpróbáljuk egyszerű *vállemelés*-sel felhúzni. Szükség szerint esetleg magunkat is faliszeghez kötéllal biztosítjuk, azután a felhúzendótól jövő köteleet jobb kézzel megfogva a jobb hónalj alatt, a nyak kabátgallérja alatt hátul a bal vállon előre véve húzzuk jobb karral felfelé, bal karral lefelé. Ekkor kis térdhajlást csinálva jó mélyen megfogjuk jobb kézzel a köteleet és felegyenesedünk. Ezáltal emeltünk egyet. Így folytatjuk tovább.

A Prusik csomó és alkalmazása.

Mentés a szakadékból.

A mellékelt rajz szerint könnyebb lesz a művelet, Prusik-csomós segéd-kötél segítségével, melyet mindegyre lejjebb tolnak az emelő kötelen, hogy tartsa azt, mialatt újabb vállemelésre lehajolunk.

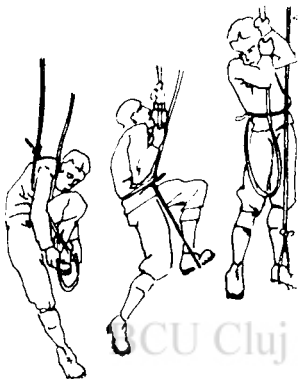
Ha fenn többen vannak, akkor a mentés, felhúzás sokkal könnyebb lesz.

Lehet eset, hogy a súlyosan sebesültet meredek helyen esetleg le kell bocsássuk közelebb levő olyan helyre, ahonnan könnyebb tovább szállítani.

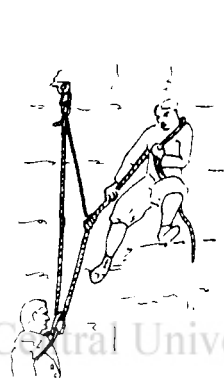
Akkor, ha lehet, vágunk 2–2¹/₂ m. hosszú erős karvastagságú fenyőtörzset, és erre, vagy hosszabb jégcsákány nyélre sátorlapba kötjük be a sebesültet. Azután a rúdat kétfelől hegyászokötéllal megkötve, a mellékelt képen látható módon engedjük le. Így nagyon jól lehet fékezni.

Ha könnyebb területre jutottunk, vagy könnyebb területen történt a szerencsétlenség és a sebesült szállítása lehetséges, hordágyat készítünk. Vágunk két darab 2—2½ m. hosszú farúdat és erre hordágyat készítünk úgy a hegy-mászókötélből, hogy arra 60 cm. távolságra füles hurkokat csomózunk, melyeket váltakozva hol egyik, hol másik rúdra húzunk be, pokrócokkal betakarjuk, reá helyezzük a sebesültet, a megmaradt kötélvéggel hozzá kötözzük.

Télen síkből rögtönözhetünk sebesült-szállító szánt, úgy, hogy a sí-orr hegyénél és a kötésnél négy sít — közöttük egy-egy sí-szélességet hagyva — elvágott síbothoz erős zsineggel összekötözzük. Azután az első sítok végéhez húzó-, a hátulsókhoz tartó-köteleket erősítve pokrócokat terítünk a szánkára, hátizsákot teszünk fejtámasztónak, ráfektetjük, betakarjuk, rákötözzük a sebesültet és úgy szállítjuk.

A kengyelhágcsós mászás.

A vállmelés.

A sebesült lebocsátása.

Menedékházakban hordágyaknak, egyszerű 2 m. hosszú szánkának, teljes mentőfelszerelésnek kell mindig lenni. A menházór elsősegély nyújtására, mentésre kioktatandó.

Mentésre induló csapat vezetőt kell válasszon magának, a legtapasztaltabbat az együttesből, kinek — közös megbeszélés alapján — mindenki engedelmeskedni tartozik.

A mentőcsapatnak a következő felszereléssel kell rendelkeznie: hegyász-kötél, Prusik-kötél, esetleg kötélletra, faliszegek, csapógyűrűk, kalapács, jégcsákány, meleg tartalék ruházat, takarók, hálószák, sátor, villanyzeblámpák, gyertyás összecukható viharlámpák, hordágy, télen szánka és sík, hólapátnak kis katonai ásó, az elsősegélynyújtáshoz szükséges szerek, kulacs víz, élelmiszer, télen tea főző készlet, esetleg termoszban kész tea, jelzősíp.

* * *

A hegyvidéki mentőszolgálatot először 1898-ban a wieni nagy természetjáró egyesületek szervezték meg.

A német *Bergwacht*-ot (hegyiőrség) *Berger Ferenc* alapította 1920-ban.

Ennek folyománya képen alapította 1922-ben a *Deutscher und Österreichischer Alpenverein* (DÖAV) a „*Grüne Kreuz*” érdemjelet, alpesi baleseteknél életük kockáztatásával közreműködött mentők kitüntetésére. Ezt az „*alpinisták becsületrend*”-jét 1930-ig 71 férfi nyerte el. A jelvény kör alakú, közepén zöld kereszttel és gyopárral, a kör szélén zöld sávban: *Für Rettung aus Bergnot der D. u. Ö. A. V.* felírással.

Dr. Tulogy János

A MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI

Természetjárás és nyelvtudomány.*

Joggal kérdezhetné akárki, hogyan kerül ez a két ellentétes vagy legalább is annak látszó fogalom egymás mellé. Igaz, hogy a túristaság manapság nálunk is annyira általánossá, hogy ne mondjam, divatossá vált, hogy a néhány évvel ezelőtt megindult nyelvtisztító mozgalom érdemesnek tartotta az eddig használt túrista és túristaság szavak helyébe a magyar *természetjáró*-t és *természetjárás*-t ajánlani, Kár, hogy ez a két jó (bár kissé hosszú) magyar szó eddigelé csak nyomtatásban volt olvasható, vagy előadók szájából hallható, a társalgás nyelvében még nem ment át. A két idegen annyira meggyökeresedett nyelvünkben, hogy a magyar szavak elterjedését csak akkor remélhetjük, ha szóban és írásban céltudatosan használni fogjuk.

A nyelvtudománynak azonban nemcsak ennyi köze van a természetjáróhoz és a természetjáráshoz meg a természethez. Ezt a nyelvtudomány mindinkább kezdi belátni, de az a baj, hogy viszont a természetjárók nem igen akarnak tudni róla, hogy nekik valami közük volna a nyelvtudományhoz. Nem akarom a szót fölöslegesen szaporítani, röviden megmagyarázom, hogy ennek a két ellentétes világnak mi kapcsolata van egymással.

A természetjáró sok vidéket bejár, sok faluban megfordul, sok emberrel érintkezik, sok alkalma van megfigyelni a nép beszédét, szokásait, szórakozásait. Leghivatottabb följegyzője lehetne a nép nyelvének, szokásainak, érdemes művelője a néprajznak, folklornak. Nem is kellene hozzá sok előkészület, hosszú tanulmány, mert ehhez a munkához csak szem és fül kell, elsősorban azonban szív, amely szereti a népet, a maga fajtáját, édes testvérét annyira, hogy érdemesnek tartsa vele komolyan foglalkozni; egy kis megértés is kell hozzá, hogy megtudja becsülni a tudományt, köztük a legönzétlenebbet, a nyelvtudományt is.

Ez a munka ma azért is időszerű, mert ma a nép is divatban van. Az egész világ tele van falumunkával. A szellemében, erkölcsében eltévelyedett világot alulról, a népen át akarják a helyes útra visszatéríteni: az erejükben és hitükben meggyengült nemzetek a népből akarnak új erőt meríteni. Mindehhez a nép lelkének, gondolkodás- és érzésvilágának megismerése szükséges; ehhez a megismeréshez azonban csak nyelven keresztül lehet eljutni, mert a nyelv a megnyilatkozásnak, a közlésnek legegyszerűbb és legkönnyebben megérthető formája.

* Az EKE megbízásából a ref. teológia ifjúsága előtt tavaly tartott szabadelőadás vázlata.

FOTÓCIKKEK!

Legnagyobb választékban,

TELEFON: 267.

FOTÓ-LABORATÓRIUM!

KOVÁTS P. FIAI

fényképészeti szaküzletében

CLUJ, PIATA UNIRII No. 8.

Van a társadalomnak egy kicsiny rétege, mely a természetjárónál is hivatottabb munkása lehetne ennek az ügynek, nevezetesen azok, akik hivatásuknál fogva érintkeznek a néppel, akik közöttük, velük élnek, érettük dolgoznak, vagyis a papok, tanítók, jegyzők, azután azok az iskolázott emberek, akiket foglalkozásuk, körülményeik kötnek a faluhoz, a birtokosok, orvosok, patikusok stb.; végül, de nem utolsó sorban azok a közép- és főiskolai hallgatók, akik falun nevelkedtek és időnként oda térnek vissza. Ha pedig a kettő egy személyben találkozik, ha az élethivatás a természetszeretettel párosul, ha a pap, tanító orvos, stb. egyúttal természetjáró is, azt már elrendelt, elhivatott népnyelvi gyűjtőnek kell tartanunk.

Ott folyik szemük előtt a kincset tartalmazó folyam, a nép egyszerű, mégis oly gazdag élete, csak észre kell venni és le kell hajolni érte, csak tudni kell, hogy kincset lehet benne találni. Hát higgyék el a néplélek, a nyelv és a néprajz tudósainak, hogy valóban az van benne és vegyenek részt ebben a nemes munkában, amelynek fontosságát a nyugati boldogabb nemzetek már olyan régóta belátták. De nem is kell olyan messzire, idegenekhez mennünk követendő példáért, itt vannak finn nyelvrokonaink, akik csak harmadannyian vannak, mint mi és már több évtizedes szervezett munkára tekinthetnek vissza, úgy hogy egy-két év múlva be is végzik a gyűjtést és hozzáfoghatnak a kiadáshoz.

A népnyelvi gyűjtés munkája nagyon sürgős, kissé meg is késtünk vele, mert a közlekedés gyorsabbá válása, az újságok terjedése, az iparosodás folyamata, az iskolázás és sok más körülmény kiegyenlítő hatása mindinkább csökkenti a népnyelv különös sajátosságait és mindinkább elmosza a nyelvjárási különbségeket.

*

Ez alkalommal ennek a munkának csak egyik részletéről akarok szólni, még pedig a népi növénynevek gyűjtéséről.

A növények népi elnevezésének gyűjtése úgy történik, hogy az ember megkérdezi az erdőn-mezőn dolgozó, pásztorkodó falusiaktól annak a növénynek a nevét, amelyet éppen fölhalál. De történhetik úgy is, hogy összegyűjt egy rakás növényt (nemcsak virágot) és visszatérve a faluba megkérdezi és följegyzi nevüket. Meglehet, hogy az első eljárás a helyesebb, mert a meghervadt növényt nehezebb fölismerni, könnyebb mással összetévesztetni, de néha kénytelen megelégedni a második módszerrel, mert nem mindig talál az ember a mezőn munkást, vagy talál, de olyat, aki kevés növényt ismer nevééről. Legokosabb tehát a két módot összekapcsolni, hol az egyikhez, hol a másikhoz folyamodni, a lehetőség szerint.

Csakhogy nem elég ám a növények népi nevét följegyezni; mulhatatlanul szükséges, hogy tudományos (lehetőleg latin és magyar) nevét is melléje írjuk.

Kertgazdaság

havi folyóirat. — Előfizetési ára egy évre 200 lei.
Szerkeszti és kiadja: dr. W a s s A n d r á s.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Băii 6.

mért tudományos célokra csak akkor használhatók föl, ha pontosan tudjuk, hogy a név melyik növényre vonatkozik. Elég gyakran megesik ugyanis, hogy egy név különböző vidékeken más-más növénynek a neve; vagy, hogy ugyanannak a növénynek egy-egy faluban többféle neve is van. Talán mondanom sem kelene, hogy a följegyzés helyét is pontosan meg kell jelölni, mégpedig nemcsak a vármegye, vidék, vagy járás nevét, hanem a község nevét is. Ha több községben használják ugyanazt a nevet, mindeniket fel kell sorolni. Ha valamely növényt gyógyításra is használnak, vagy valamely szokás, babona fűződik hozzá, azt is fel kell jegyezni, pontosan megörökítve a használat, eljárás, stb. módját is. Ilyenkor tanácsos följegyezni annak az embernek nevét, korát, akitől hallották.

Ebben az egész munkában csak a növények meghatározása, tudományos nevének megállapítása okoz nagyobb nehézséget és gondot, de ez is leküzdhető olyanformán, hogy az ember összegyűjti a növénynek nemcsak nevét, hanem magát a növényt is, még pedig nemcsak virágját, hanem a teljes növényt, gyökerével, szárával, levelével együtt, mert a növények pontos meghatározása csak ilyen teljes példány alapján lehetséges.

Aztán hozzáértővel meghatároztatja, a természetrajz szaktanárával, esetleg orvossal, patikussal. Ha ilyen nem akad a közelben, távolban, beküldi az egészet hozzánk és mi elvégezzük ezt is. Egy kis cédulára ráírjuk a növény nevét, aztán ráhúzzuk a növény szárára, az egészet újságpapír közé tesszük, hogy a növény megszáradjon és össze ne törjék és készen is vagyunk vele.

Még csak annyit akarok megmondani, hogy a neveket úgy kell leírni, amint kiejtik őket, tehát nem a szokásos irodalmi helyesírással. Ez csak kezdetben esik az embernek nehezére, mert akaratlan rájár az ember tolla a megszokott és beidegzett irodalmi formára, de egy kis fegyelemmel és figyelemmel hamarosan megszokja a kiejtés szerinti, a fonétikus írást*). Igyekezzék tehát mindenki a hallott szokat lehetőleg pontosan leírni, már amennyire a közhasználatú ábécé betűivel lehetséges, de sohase felejtsek el, hogy a tökéletlen följegyzés is sokkal több, mint a semmiféle följegyzés és az irodalmi följegyzés is jobb a hibás följegyzésnél.

Arra kérek mindenkit, aki csak egy kicsit szereti fajtáját és anyanyelvét, tegye magáévá ezt az igen fontos ügyet és segítse hozzá a magyar nyelvtudományt a legmagyarabb magyarság nyelvében rejlő értékeknek megszerzéséhez, megismeréséhez és fölhasználásához.

Brüll Emánuel

*) Lásd folyóiratunk előbbi számában dr. Szabó T. Áttila Gyűjtünk helyneveket című cikkének 5. pontját az 54. lapon.

Pipere, háztartási és fényképészeti
cikkekben a legdúsabb raktár az

Emke Drogeriában
Cluj, Piața Unirii.

EGYESÜLETI HIREK

Özv. dr. Szádeczky-Kardoss Gyuláné

Özv. szádecznei és kardosfalvi dr. Szádeczky-Kardoss Gyuláné, született Molnár Jolán „életének 70-ik évében, alig egy évvel férje elvesztése után, akinek az egész életén át hűséges kísérő társa volt“ 1936 november 9-én „visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.“

A gyászjelentés nemesen egyszerű, igaz szavait idézzük, mikor mi is búcsúzunk szeretett elnökünk, tiszteletbeli elnökünk örvegyétől — az igazi magyar nagyasszonytól, akinek társaságában, fényt, szeretetet árasztó jóságában olyan sokszor volt alkalmunk kirándulásainkon, főképpen a bükkerdei menedékházban gyönyörködni.

Nyugodjék csendesen! Emlékét kegyelettel őrizzük.

T. J.

Dr. Hirschler József

Dr. Hirschler József, aki mindig a szépet, nemeset kereste, egyesületünknek alapító tagja és választmányi tagja volt. Bár nagy elfoglaltsága miatt a gyűléseken részt nem vehetett, azért mindig nagy érdeklődéssel kísérte egyesületünk működését.

Járta a természetet. Mi vitte őt hegyeink közé, messzi utakra? A természetnek, Isten templomának, rajongásig való szeretete. Életének utolsó, nehéz idejében is két helyet keresett pihenőül: a templomot és a természetet.

Midőn meghajtjuk előtte a gyászbaborult gyopáros lobogót, fogadjuk, hogy a természet megismerése nekünk is egy lépcső lesz Isten megismerésére, szeretetére és imadására.

(—)

A KÖZPONT HIREI.

A bükki menedékház avatási ünnepélyéről lapunk más helyén részletesen beszámolunk.

ELŐADÁSOK. Dr. Tulogy János: *A természetjárás története* címen tartott vetített képes előadás-sorozatot. November 5-én a természetjárás öskorától a Mont Blanc meghódításán át a Matterhorn Whympér által 1865-ben való megmászásáig terjedő időről beszélt, november 12-én az újkori természetjárást ismertette napjainkig, november 19-én a magas hegymászás és sziklamászás módjának ismertetése után a más földrészek hegycsúcsaiért folytatott küzdelmet vázolta.

November 26-án dr. Balogh Ernő, főtitkár „A gyilkostóról“ — megemlékezvén keletkezésének 100 éves fordulójáról — utána Beke Lajos titkár *A Gyilkostó, mint sporthely* címen tartottak nagyértékű vetítettképes előadásokat.

Az előadásokat folytatjuk.

ADAT A HAZAI TERMÉSZETJÁRÁS TÖRTÉNETÉHEZ.

A Gyilkostó keletkezésének ideje.

Ebben a rovatban most egy kérdéssel fordulunk tagjainkhoz annak érdekében, hogy megállapíthassuk egyik legszebb természeti ritkaságunknak, a hegyomlás útján alakult *Gyilkostónak* keletkezési idejét.

Br. Orbán Balázs: A Székelyföld leírása című munkájának 1869-ben megjelent második kötetében a 111. oldalon 1837. évet jelöli meg a keletkezés idejéül, a köztudatban az 1838. év szerepel.

Most, midőn ez évnek 100 éves fordulója közeledik, kérjük tagjainkat, hogy kutassanak ebben a kérdésben főképen esetleg a Gheorghenii városháza, vagy vármegyeháza levéltárában, amelyben biztosan lehetne adatot találni a kérdés végleges és biztos eldöntésére.

T. J.

Még egy nevezetes évforduló.

Előző számunkban írtam a Mont Blanc meghódításának 150 éves fordulójáról.

Most még egy másikról kell megemlékezni.

Petrarea (Francesco) 1336. április 26-án testvérével Gerhardddal megmászta a Francia Alpokban az 1920 m. magas *Mont Ventouxot* a kilátásért. Tehát 600 évvel napjaink előtt.

Ezt a nevezetes eseményt a természetjárás történetírói úgy könyvelik el, mint „a természetjárás születésnapját” és *Petrarcát* „a természetjárás szellemi atyja” névvel tisztelik meg.

A természetjárás óskora után a hőskor Italia, a renaissance földjéről indult ki. Ott látták meg először az Alpok szépségeit, magasztosságát. Az emberi lélek legmélyére száműzött természetszeretet felszabadult.

Petrarca az első *humanista* volt, az ókori klasszikusok ismeretén alapuló újkori műveltség a renaissance előkészítője, megalapítója és egyúttal tehát a *természetjárás szellemi atyja*.

Dr. Tulogy János.

IRODALOM

A Nagyköhavas-Piatra Mare leírása jelent meg *Székely Géza*, kiváló természetjáró kitűnő tollából Braşovban, 1936. végén 56 oldalon, gazdagon díszítve szép képekkel. Ára 60 lej, térképmelléklettel 90 lej. Megrendelhető az Elekes hírlapirodában Braşov, Str. Voevodul Mihai 25. sz. alatt.

A kitűnő, mindenre kiterjedő gondosságú munka megírásában olyan kiváló munkatársai voltak, mint *dr. Fischer Gyula* turista-orvos, aki „A Nagyköhavas, mint gyógytényező” és *László Kálmán*, aki „A Nagyköhavas flóráját” írta meg.

Egyetlen hibája a munkának, hogy nagy formája miatt zsebben nem hordozható.

Minden természetjárónk kötelességének kellene tartsa, hogy megvegyen minden természetjáró útmutatót, hogy ezáltal hasonlók megjelenését elősegítse.

A TERMÉSZETJÁRÁS HIREI.

KÜLFÖLDI HIREK.

A Nemzetközi Alpin Turista Unio közgyűlése.

Az *Union Internationale des Associations d'Alpinisme* (UIAA) augusztus végén tartotta közgyűlését Genfben.

Ma az Uniónak 14 országból 23 tágegyesülete van. Ez a szám a közeljövőben még emelkedni fog, mert több ország érdeklődött a belépés iránt s remény van arra, hogy rövidesen a Föld összes számottevő nemzetének természetjáró szövetségei tagjai lesznek a nagy jelentőségű egyesülésnek bebizonyítva a természetjárás nagy jelentőségét.

Az aug. 27-én üléselő végrehajtóbizottság javaslatát, hogy az Unio vezetésében és székhelyében ne álljon be változás, a közgyűlés elfogadta. Így az elnök továbbra is *d'Arcis* és a székhely *Genf* maradt.

A tárgysorozat pontjai közül egyik legfontosabb volt a menedékház kedvezmények ügye. Eszerint a svájci, francia, olasz nagy alpesi egyesületek az Unio tágegyesületei tagjainak 15 napon át ugyanazon kedvezményeket adják mint saját tagjainak.

Útjelzések tekintetében célul tűzték ki a különböző rendszerek egységesítését, egy nemzetközi útjelzési rendszer megállapítását.

A hegyivezetők kötelességének szabályzatát a bekért vélemények, szabályzatok alapján a központ a következő közgyűlésre dolgozza ki.

Az ifjúság alpin nevelésének kérdése után a nemzetközi alpin vészjel ügyében úgy határozott a közgyűlés, hogy az eddig alkalmazott rendszer ismeretű hirdetések útján való népszerűsítését tartja a legcélravezetőbbnek.

Az Unio által kiadandó évkönyv, úgy látszik, 1937-ben megvalósul.

A lavinaveszély elkerüléséről, a tulságos napozás káros hatásairól való felvilágosításról, az alpin természetvédelemnek az olasz törvények alapján való rendezéséről, a rádiónak a menedékházakban és főként szabadban mentésnél való alkalmazásának nagy jelentőségéről, a nemzetközi mentési alap anyagi részének megteremtéséről, közlekedési kedvezményekről folytattak nagy jelentőségű tanácskozásokat.

A jövő évi közgyűlés helye ügyében úgy döntöttek, hogy elfogadva a franciák meghívását — akik a jövő évi június végén a párisi világkiállítás alkalmával alpin összejövetelt rendeznek — azon az elnökség képviselteti magát; a közgyűlést pedig a július első harmadában Stockholmban tartják meg a 10 éves fennállását ünneplő Svenska Fjällklubben meghívására.

A szép eredmény és a jövő tervek igazolják az Unio munkájának nagy jelentőségét.

Dr. Tulogdy János.

A német Himalája-kutatás eredményei.

A *Bauer Pál* vezetésével elindult Himalája kutatók (Göttner, Günther és Wien) visszatértek Münchenbe. Négy és fél hónap alatt *Szikkim-Himaláján* eddig még nem mászott hegycsúcsokat hódítottak meg, közöttünk a Föld legszebb hegyének tartott 6891 m. magas *Sziniolchu*, a 6550 m. magas *Szim-vut*, a 7150 m. magas *Nepal-Peak* és más csúcsokat.

A Sziniolchu.

Ugyancsak a *Himalájában* négy japán egyetemi hallgató, egy újságíró ki séretében megmászták a 6867 m. magas *Nanda Kot* csúcsot. Úgy látszik, a hegymászás terén is lehet számítani a japánok előretörésére!

A *Fuzsifámára* Japán 3778 m. magas szent hegyére drótkötél pályát terveztek, azonban a hatóságok tízezerrel kapták a fenyegető leveleket, hogy ha megengedik a pályát felépíteni, felrobbantják azt. Így a tervtől el kell tekinteni. Japán megelőzte Európát.

